

Beslutsunderlag: Sakpolitiskt program om EU-politik

Av: Anna Troberg och Henrik Brändén,

Bakgrund

Höstmötet 2011 mejslade ut en process för att hantera sakpolitik där medlemsmöten antar sakpolitiska ställningstaganden, och styrelsen redigerar dessa till sakpolitiska program. En rad ställningstaganden om EU-politik antogs under vårmötet 2012, och några ytterligare under höstmötet. Eftersom EU är den politiska nivå där vi idag har representanter, och och dit val ligger närmast i tiden beslöt styrelsen under hösten 2012 att EU-politik skulle vara ett av de två första sakpolitiska program som skulle tas fram för att behandlas av styrelsen tidigt under vintern 2012/13

Arbetsgång, överväganden

Vi har ansträngt oss för att texten i detta program ska vara så enkel och lättbegriplig som möjligt, även för den som inte är insatt i detaljer kring modern informationsteknik och EUs inre arbete. Vi har försökt skriva så att människan och hennes vardag, snarare än teknikaliteter och abstrakta principer hamnat i centrum. Samtidigt har vi naturligtvis försökt respektera själva sakinnehållet i alla ståndpunkter som medlemsmötet antagit, även om några detaljer kan ha fallit bort.

(Det innebär dock inte att de detaljerna upphör vara partiets fastslagna åsikt - bara att åsikterna inte redovisas i alla sina detaljer i ett kortfattat och kärnfullt sakpolitiskt program.)

Alla beslut av medlemsmöten efter höstmötet 2011 med bäring på EU-politik har beaktats och sorterats. I en del fall har flera ställningstaganden kunnat föras ihop till en innehållsmässigt sammanhållen punkt, i andra fall har ställningstaganden delats upp, i många fall har de formulerats om. De har sedan sorterats, och försetts med en inledande brödtext.

För dem som vill jämföra denna text med formuleringarna i medlemsmötets beslut finns löpande i texten hänvisningar till de beslut formuleringar bygger på. Dessa hänvisningar kommer att tas bort då programmen antagits och redigeras för att spridas utåtriktat.

För en del av punkterna (till exempel om sommartid) känner vi oss i arbetsgruppen inte övertygade om att ställningstagandet är av den digniteten att det hör hemma i ett politiskt program som inför väljarna ska utveckla huvudpunkterna i vår politik. Vi anser dock att beslutet att eventuellt lyfta ur somliga punkter bör vara styrelsens och inte vårt, och därför har vi i detta underlag gett förslag till hur samtliga punkter kan vara formulerade om de ska vara med.

En formulering bör observeras, som inte uttryckligen tagits av medlemsmötet, men som vi uppfattar ligger implicit i en rad andra ställningstaganden, nämligen den näst sista punkten i programmet, om en omfördelning av medel från jordbruksstöd till forskning, däribland en ordentlig satsning på rymdforskning. Dels slår denna formulering ihop en rad mycket detaljerade yrkanden om olika satsningar på rymdforskning, dels utvidgas det beslut som fattas om att rymdforskningen främst skulle finansieras genom en minskning av jordbrukssubventionerna till att en sådan minskning kan finansiera forskning i allmänhet. Eftersom partiet på andra ställen kräver kraftiga satsningar på forskning, och tydligt pekar ut jordbruksstödet som en finansieringskälla till en del av en sådan satsning tror vi inte att en sådan skrivning kan vara kontroversiell i partiet.

Förslag

att styrelsen antar bifogat förslag till EU-politiskt program för Piratpartiet.

Ett demokratiskt EU för integritet och fri information

- Piratpartiets EU-politiska program

EU är en av världens största ekonomier och därmed en betydelsefull aktör på den internationella arenan. Samtidigt är EU en union av demokratiska stater, som kan påverkas av folkviljan i de olika medlemsländerna. Att Sverige är medlem i EU är ett historiskt faktum, som är nästan omöjligt att ändra på, även för den som egentligen skulle vilja.

Vi vill använda Sveriges medlemskap till att demokratisera EU och förvandla unionen till en aktör som står upp för människors integritet, kämpar mot övervakningshysterin och bidrar till en infrastruktur och ett regelverk som gör det så enkelt som möjligt för så många människor som möjligt att njuta av den tekniska och kulturella utvecklingens frukter, både på nätet och utanför.

Tyvärr verkar EU alltför ofta i motsatt riktning. Övervakningshysterin har vridits ytterligare varv: Datalagringsdirektivet har tvingat tvingat mobiloperatörer att registrera alla sina kunders telefonsamtal med tid, plats och samtalspartner. IPRED-direktivet har beväpnat upphovsrättsindustrin med omfattande möjligheter att spionera på privatpersoners datatrafik i deras jakt på kulturdelande ungdomar.

Till stor del beror sådana beslut på att EU inte är tillräckligt öppet och demokratiskt. Komplicerade beslutsstrukturer ger stort inflytande åt tjänstemän och lobbyister. De folkvalda politikerna har för lite inflytande, och indirekt utsedda makthavare har för många möjligheter att gömma sitt ansvar för viktiga beslut.

Ett mer demokratiskt EU

Vi vill därför arbeta för att beslutsfattandet i EU ska bli öppnare, mer demokratiskt och att det ska bli lättare att utkräva ansvar av beslutsfattare. (2012-vår, P02-Y01). Vi kräver därför:

- EU måste leva efter sina egna principer om subsidiaritet, och bara besluta om sådana frågor som inte bättre avgörs på nationell, regional eller lokal nivå. Snusförbud är en typisk sådan fråga, som EU ska hålla tassarna borta från. (2012-vår, P02-Y02; 2012-höst, B03-Y12)
- Större transparens och öppenhet måste präglade EUs politik och förvaltning. Låt EU närma sig svensk offentlighetsprincip. (2012-vår, P02-Y03)
- De folkvalda representanterna måste få mer makt över EU-politiken, vilket innebär att makten minskar för indirekt utsedda organ som ministerråd och kommission. De anonyma tjänstemännens inflytande måste minska. (2012-vår, P02-Y12)
- Medlemsländernas parlament måste få mer makt och insyn över ministerrådets arbete. Det måste bli svårare för nationella ministrar att slingra sig från ansvar genom att gömma sig bakom sina kollegor i rådet och köra över demokratiskt fattade beslut från Europaparlamentet. (2012-vår, P02-Y09)
- Det ska redovisas öppet hur alla EU-parlamentsledamöter röstat i alla omröstningar. (2012-vår, P02-Y05)
- På sikt är det nödvändigt att förhandla fram ett helt nytt EU-fördrag, som gör EU demokratiskt och transparent. Detta fördrag måste godkännas dels i en folkomröstning över hela EU, dels av parlamentsbeslut eller folkomröstning i varje stat som ska vara med i unionen enligt det nya fördraget. (2012-vår, P02-Y07)
- Sverige ska inte införa euro som valuta. En valutaunion kräver en samordnad ekonomisk politik och det finns inte idag några demokratiska, transparenta mekanismer för att skapa en sådan. (2012-vår, P02-Y08)
- Procentspärningar som utestänger små partier ska inte tillåtas vid val till Europaparlamentet. (2012-höst, B10-Y02)

Ett EU som hävdar rätten till integritet

EU skulle genom sin storlek och ekonomiska tyngd kunna vara en kraftfull aktör i kampen för människors rätt till integritet. Istället har säkerhetstjänster och upphovsrättsindustrin drivit EUs beslutsfattare framför sig

till en rad beslut som trampar människors frihet och integritet under fötterna. Datalagringsdirektivet och IPRED är bara de värsta exemplen.

Som grädde på moset går en stor pott av EUs forskningsmedel till att forska fram och utveckla nya metoder för övervakning av medborgarna. INDECT-projektet ska till exempel ta fram nya metoder att analysera och samköra enorma mängder data från bland annat övervakningskameror, mailtrafik, teletrafik och säkerhetspolisers register över hela unionen, för att kunna identifiera misstänkt beteende utan att något brott ens begåtts.

Vi kräver därför:

- EUs datalagringsdirektiv ska upphävas. Om så icke sker ska det inte implementeras i Sverige. (2012-vår, P03-Y01)
- IPRED ska upphävas och IPRED2 inte genomföras. (2012-vår, P03-Y02)
- EUs forskningsmedel ska inte få användas för att utveckla nya tekniker för övervakning av medborgare. INDECT-projektet ska omedelbart avbrytas. (2012-vår, P03-Y04)
- SWIFT-data, passagerardata och annan medborgardata ska aldrig lämnas ut av EU till land utanför EU annat än när det finns en formell begäran som grundar sig på en konkret misstanke om en handling som även är brottslig inom EU. (2012-vår, P03-Y05)
- Ett starkt skydd för persondata och privata data på europeisk nivå är både uppnåeligt och önskvärt, och partiet ska verka för att EU också i framtiden ligger i framkant med utvecklingen av starka rättsliga skydd för individens dataautonomi. (2012-vår, P03-Y07)

Digital infrastruktur för Europa

EU skulle kunna spela en viktig konstruktiv roll för att garantera alla EUs invånare en god digital infrastruktur för att dela tankar, åsikter och skapande.

- EU behöver en unionstäckande lagstiftning om nätneutralitet för internetoperatörer för att motverka att konsumenter låses till en viss tillhandahållare av tjänster på online-marknaden. Lagstiftningen bör omfatta såväl trådbunden som trådlös kommunikation. (2012-vår, P04-Y01)
- Projekt för att skapa god digital infrastruktur i eftersatta regioner i EU ska inte begränsas eller försenas av regler om maximala nivåer för offentlig finansiering eller delfinansiering. (2012-vår, P04-Y02)
- För att alla användare i unionen - i städer så väl som på landsbygd - ska få stabila, säkra och snabba uppkopplingar ska EU verka för att fiberkabel byggs ut till unionens alla regioner, inklusive landsbygd. (2012-vår, P04-Y03)
- EU ska verka för en bättre separering mellan de olika marknadsnivåerna i telekommunikationsbranschen. Detta innebär exempelvis att det bör vara olika aktörer som äger fiberkablar, tillhandahåller tjänster (t.ex. bredband) i kablarna och erbjuder e-tjänster på nätet. (2012-vår, P04-Y05)
- E-handelsdirektivet och dess budbärarimmunitet ska förbli orört och helst stärkas. (2012-vår, P04-Y07)
- Roamingavgifter på internet och telefoni ska gradvis sänkas med syfte att på sikt helt avskaffas. (2012-vår, P04-Y08)
- Nya spännande tillämpningar av trådlös teknik ska tillåtas växa fram organiskt, genom att frekvenser inte licensieras till enskilda företag, utan istället hålls öppna för branschen till dess att en lovande standard vuxit fram. (EU ska bidra med finansiering av sådan forskning.) Då ska frekvensen reserveras för detta användningsområde, men inte licensieras till något visst företag. På detta sätt motverkas infrastruktursmonopol.

Ett EU som motverkar skadliga tanke- och idémonopol

EU är en betydelsefull aktör i den internationella ekonomin, och skulle därför om viljan finnes kunna spela en viktig roll som global motkraft mot idémonopolister och upphovsrättsindustri.

- Sverige ska inom EU verka för att reformera upphovsrätten så att den uttrycker en balans mellan å ena

sidan allmänhetens önskan om tillgänglighet och spridning av kultur, och å andra sidan allmänhetens önskan om nyskapande, påbyggnad och remix av kultur. (2012-vår, P05-Y01)

- Vi motsätter oss alla försök att införa ny immaterialrättslig lagstiftning via handelsavtal som förhandlats fram utan demokratisk insyn. (2012-höst, P02-Y02)
- Alla direktiv ska motarbetas som stärker upphovsrättsindustrins ställning på kulturskaparnas eller kulturanvändarnas bekostnad. (2012-vår, P05-Y03)
- Säkerställ att de undantag som finns i upphovsrätten införs likvärdigt i hela Europa så att inte upphovsrättsindustrin kan använda skillnaderna för att skrämmas och skapa problem för små, nya och ideella aktörer. (2012-vår, P05-Y02)
- Patentsystemet avskaffas och ersätt med ett bättre sätt att stimulera innovationer och entreprenörskap. I väntan på detta ska mjukvarupatent inte införas i Europa, (2012-höst P10-Y10, 2012-vår, P05-Y08)
- EU tar initiativ för att få en alleuropeisk offentlig finansiering av läkemedelsutveckling. Därmed kan nya läkemedel utvecklas utan medicinpatent och ett hårdhänt hävdande av dessa på tredje världens bekostnad, och världens fattiga får bättre och snabbare tillgång till de nya läkemedel som utvecklas. (2012-vår, P05-Y04 och P05-Y05)
- Inga patent eller annat immaterialrättsligt skydd av resultaten från EU-stödd forskning. Nya EU-finansierade datasystem ska byggas som fri mjukvara/öppen källkod och baseras på öppna standarder. (2012-vår, P05-Y17, P05-Y11)
- EU ska inte kräva immaterialrätts- eller telekomreglering i avtal med eller mellan länder. TRIPs-avtalet bör omförhandlas med användarrättigheter och informationsspridning som riktlinjer och upphöra att vara ett villkor för medlemskap i Världshandelsorganisationen. (2012-vår, P05-Y16, P05-Y07)
- EU bör anta unionstäckande konkurrenslagstiftning för att motverka konkurrensskadliga beteenden, t.ex. sådana som följer av immaterialrättsinnehav. Lagstiftningen bör vara specifikt anpassad för olika industrisektorer.

Övrigt

Dessutom vill Piratpartiet i EU-parlamentet arbeta för:

- Samkönade äktenskap ska tillåtas i hela EU. Fram till dess ska alla EU-länder erkänna äktenskap som ingåtts i annat land – även om det strider mot deras egna regler för äktenskap. (2012-höst, P24-Y19, B05-Y02)
- EU-parlamentet ska sluta pendla fram och tillbaka mellan Bryssel och Strassbourg. Därmed sparas tid, pengar och miljö. (2012-vår, P02-Y06)
- En omställning måste ske till en hållbar energiproduktion. (2012-vår, B26-Y12)
- Vi motsätter oss en europeisk bankunion. (2012-höst, B06-Y01)
- Alla importtullar i Sverige och EU ska avskaffas. (2012-höst, B40-Y02)
- Fri handel mellan EU:s medlemsstater ska upprätthållas och fördjupas. (2012-höst, B40-Y01)
- Pengar ska omfördelas från jordbruksstöd till EUs satsning på forskning, varvid en ordentlig satsning ska ske på rymdforskning. (2012-vår, B06-Y03, B06-Y08, B18-Y03 till Y05 samt 2012-höst, P19-Y17)
- Systemet med sommar- och vintertid ska avvecklas på EU-nivå. (2012-vår, B23-Y03)